

Eru fiskimenn ikki líka fyri lógini?

Viðmerking til Dánjal Jákup Jørgensen

Vit kunnu skjótt verða samdir um, at nakað er galið, tá tað gongst illa at fáa fólk til fiskiflotan.

Men tá borið verður uppundir, at fiskimenn ikki hava sama rætt fyri lógini sum lóntakarar á landi skal til hetta viðmerkjast:

Fyri tað fyrsta skal upplýsast, at fiskimenn fáa somu sømdir viðvíkjandi fritíðarløn sum aðrir lóntakarar, t.v.s. fritíðarlønin er 12% av einum parti.

Annars eru fiskimenn og flestu lóntakarar á landi lóntir á fullkomiliga sama hátt. Teir fáa nevniliga lön fyri teir dagar, teir eru til arbeiðs. Ein arbeiðari í fóstum starvi er til arbeiðs 229 dagar árliga. Hann fær útgóðnar 229 daglønir, og fyri hesar daglønir skal hann eisini forsyrgja sær teir 136 dagar, hann ikki er til arbeiðs.

Uppgávan hjá fiskimannafelagnum, er tiskil at syrgja fyri, at fiskimenn fáa eina rimiliga úrtøku fyri at vera til arbeiðs somu 229 dagar. Ger hann tað kann hann eisini fáa sær fri í 136 dagar, sum antin kann vera stóðgur millum túrar ella við at taka sær fri ein ella fleiri túrar.

Sjálvt hjá fastlønsum er skipanin fyri so vitt tann sama. Okkara dekkarar á farmaskipum fáa kr. 13.696 um mánaðin. Í hvørjum mánaða eru 20 arbeiðsdagar og 10 fridagar. Ein sjómaður, sum er 2 mánaðar í vinnu upp arbeiðir sær rætt til 1 mánaða fri við lön. Hetta merkir, at hann í 2 mánaðar veruliga forvinnir $3 \times 13.696 = \text{kr. } 41.088,00$ ella kr. 20.574 pr. mánaða. Men henda inntøka verður av praktiskum orsökum »javnað» 3 mánaðar. Men skipanin er í prinsippinum tann sama sum hjá einum fiskiella arbeiðsmanni. Endaliga úrslitið hjá honum er nevniliga tað sama, um hann í hesum forinum fær kr. 20.574 pr. mánaða í 2 mánaðar, og so einki tann 3. mánaðin. Ella um hann fær kr. 13.696 pr. mánaða í 3 mánaðar.

Einki endurgjald fyri stytta arbeiðstíð

Sagt verður, at fiskimenn ikki hava fingið endur-

gjald fyri stytta arbeiðstíðina á landi. Nú hava fiskimenn eina heilt aðra lónarskipan enn fólk á landi, men eg vil loyva mær at prógva at fiskimenn kortini hava fingið hetta endurgjald.

Endurgjaldið er í prísgongdini

Her skal gerast ein roynd at sammeta prísgongdina á ráfiski við lónargongdina á landi. Tá hetta bert verður gjørt fyri ísfiska-

	1975	1988	%
Toskur 1 A	kr. 2,55	kr. 8,50	233
Toskur 2 A	- 2,05	- 5,70	178
Hysa 1 A	- 2,00	- 7,00	250
Brosma	- 1,35	- 4,85	259
Longa	- 1,80	- 6,40	256
Upsi 1 A	- 1,15	- 5,05	339
Kongafiskur	- 1,00	- 4,85	385
Blálonga	- 1,00	- 4,90	390

Vit siggja her, at flestu fiskaslog hava fingið eina stórri hækking enn tímalønin. Og vit siggja eisini, at fiskaslog, sum mest verða fiskað av limum FFs hava fingið uppá seg stórsta hækkingina.

Hetta merkir, at í prísum skuldi fiskimenn kunnað vunnið tað inn í hægri inntøku sum arbeiðsvikan á landi er stýtt.

Dagstudningurin

Prisirnir lýsa sjálvsagt ikki einsamallir gongdina í inntøkunum. Veðan kann svikja og veiðusamansetingin broytast. Her hava vit minstulønina sum við dagstudningsskipanini er kr. 18.644 pr. mánaða, iroknað fritíðarløn. Minstalønin er hækkað við uml. 66% seinasta trý ára skeiðið. Annars er dagstudningurin ein nýskipan, sum gevur lægstu inntøkunum størsta stuðul. Hetta munnu fiskimenn hava merkt, tá teir hava fingið sendandi pening frá lönjavningargrunninum.

Avloysaraskipan

Tað er rætt, at vit ikki hava avloysaraskipan. Men tað er heilt trupult at gera eina slíka. Veiðurnar eru ymiskar, og innan somu veiðu er tað ymist, hvussu lang tíð skip er í

flotan er tað tí, at her hava vit havt ávirkan á prisirnar síðan 1975.

Arbeidsmannatímalønin er hækkað úr kr. 20,77 í kr. 68,76 frá 1. juli 1975 til 1. juli 1988. Hækkingin er 231%. Í hesi hækking er iroknað endurgjald fyri ta stytting í arbeiðsvikuni, sum fór fram í hesum skeiði.

Taka vit høvuðsfiskaslogini siggja vit hesa hækking:

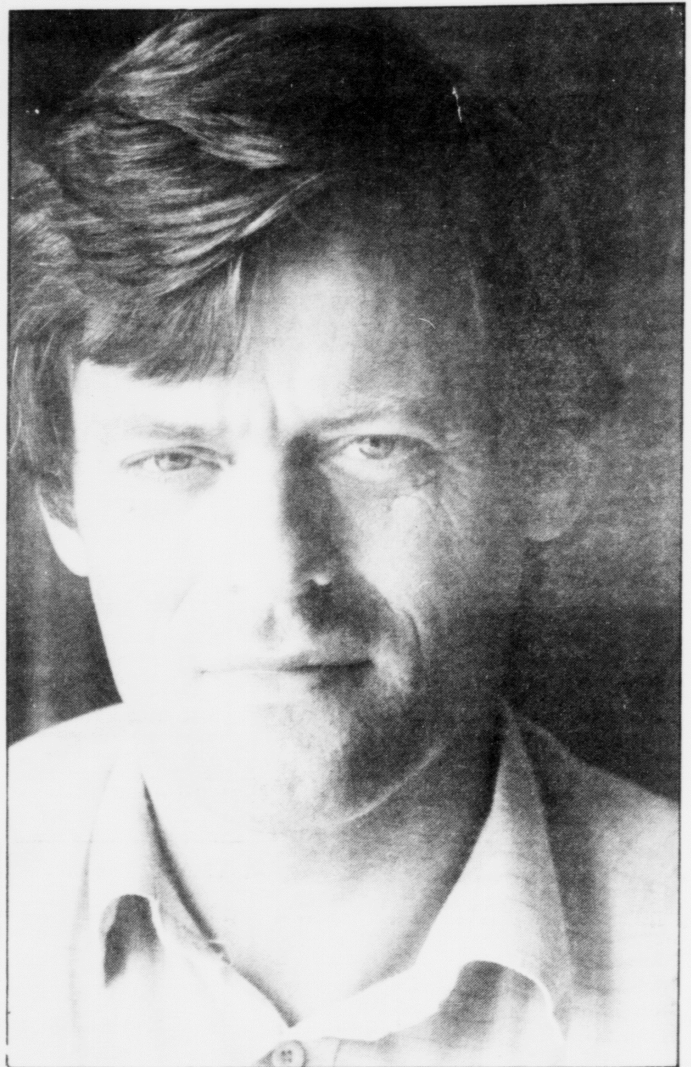
vinnu í einum ári. Túrar eru ymiskir, bæði til longd úr úrtøku. Og tað er als ikki vist, at menn hava hug at fara í land, tá teir eiga tær. Spurningurin um avloysing hevur verið greiddur umborð á hvørjum skipi sær, og tað hava ikki verið teir stóru trupulleikarnir av tí. Annars munnu øll tey vælriku skipini longu nú hava 1,5 manning, tí tey eru í vinnu so nógv dagar á árinum, at eingin maður kann vera við alt árið. Eitt slíkt skip skuldi helst eisini givið 1,5 manning eina brúkliga úrtøku.

Nýggir lónarhættir

Tað kann sjálvsagt vera áhugavert at hava orðaskefti um aðrar lónarhættir fyri fiskimenn. Men ein slík viðgerð má tó fara fram á einum haldbarum grundarlag.

Annars verður seinni greitt nærri frá virksminum hjá FF, og um árskefti senda vit fiskimonnum ársfrágreiðingina fyri 1988, sum nógv betri enn í hesum fáum reglum virksmin felagsins verður lýst.

Óli Jacobsen

Tøkk til »Sjómann á ísfiskaveiðu«

Tað var hugaligt at siggja tað sakliga viðmerkingina til formansvalið í FF í Fjórðandi mikudagin.

Sjómaðurin fylsti á, at tað frættist ov lítið frá felagnum. Tað kann tað vera nakað um. Men nakað verður tó gjørt fyri at fiskimenn kunnu frætta frá felagnum. Ársfrágreiðingin hevur í fleiri ár verið send umborð á skipini, og seinast var hon eisini send fiskimonnum beinleiðis. Vit hava FF-blaðið, sum kemur nakrar ferðir árliga, sjálvt um tað er ov sjaldan. Og stundum hava vit eisini tíðindastubbar í bløðunum.

Hetta merkir tó ikki, at einki kemur burtur úr. Tað siga okkara drigvu

ársfrágreiðingar nakað um. Men her skal bert nevast dagstudningurin fyri at lýsa hvussu arbeið verður.

Studningsnevndin, sum varð samtykt í 1985, var upprunliga okkara uppskot. Hetta gav FF høvi til saman við øðrum sjövinuufelagum at vera beinleiðis við í viðgerðini og ásetan av teimum ymsu studningunum. Og eftir drúgvri fyrireiking hevur studningsnevndin eftir uppskoti frá FF sett dagstudningin í gildi fyri flestar veiðihættir. Henda skipan merkir, at størstur studningur verður latin, tá inntøkurnar eru lægst. Skipanin verður lýst í hjálagdu talvu. Men

fyri ein túr sum í fiskipart og evt. annan studning gevur minstuløn, t.v.s. kr. 414 pr. dag, verða 141 kr. lagdar aftur í dagstudningi. Soleiðis at samlaða minstulønin verður kr. 555 pr. dag. Dagstudningurin verður so avtrappaður við 1 kr. fyri hvørjar 5 kr. fiskiparturin pr. dag fiskiparturin er omanfyri minstuløn.

Hendan skipanin hevur størstan týðning fyri teir veiðuhættir, har eingin studningur var, sum t.d. saltfiskatrolarar, rækju- og skeljaskip o.fl. Hjá ísfiskatrolarum kom henda skipan istaðin fyri ein

